

INAnytt

Desember 2007 nr. 2

UMB satser innen FORNYBAR ENERGI. Et nytt tverrfaglig bachelorprogram i FORNYBAR ENERGI lanseres med oppstart 2008. Bioforsk, Skog&landskap og UMB etablerer et forskningssenter for FORNYBAR ENERGI på CampusÅs. Forsknings-senteret vil ha tyngepunktet innen bioenergi og annen arealbasert fornybar energi (småkraft og vindkraft), og i første omgang vil fire B-er prioriteres: Biovarme, Biodrivstoff, Biogass og Bærekraftanalyser. Denne satsingen støttes opp av sentrale myndigheter (bl.a. LMD, OED og KD), og det er vårt håp å få et godt og konstruktivt samarbeid med bedrifter, næringsliv og forvaltning innen dette viktige området for vårt framtidige klima!

Dette er andre nummer av INAnytt, som ble lansert i høst som en informasjonskanal fra instituttet for å spre små og store nyheter. Vi håper INAnytt vil bli godt mottatt og bidra til bedre kontakt mellom INA og omverdenen!

Vi ønsker alle lesere av INAnytt et Godt Nytt Klimavennlig År!

Instituttleder Hans Fredrik Hoen

Bjørneforskning skaper overskrifter: Bjørn skapte på ny overskrifter i riksmidia etter angrepene på elgjegere i Sverige tidligere i høst. INA-forsker Ole-Gunnar Støen har studert møtet mellom bjørn og menneske. Da det stormet som verst i oktober, tok han et avbrekk fra forskningen for å svare på spørsmål fra media.

- Folk er mest opptatt av hva de skal gjøre hvis de treffer på bjørn i skogen, forteller Støen. Noen lurer på om pepperspray fungerer mot bjørn, mens andre lurer på om man rekker å løpe vekk fra bjørnen dersom man ser den i tide.

- Å løpe vekk fra bjørnen frarådes på det sterkeste, da bjørnens jaktinstinkter kan trigges, sier den erfarne bjørneforskeren. Han har selv vært i nærkontakt med bjørn ved en rekke anledninger.

Støen anbefaler å lage lyder, og fortelle bjørnen at du er i nærheten, for deretter å trekke deg langsomt tilbake.

Forskeren understreker at det ikke er bærplukkere, men stillegående jegere med hund som er den mest utsatte gruppen naturbrukere.

Rovdyrdebatten viser et sterkt engasjement blant folk og mange følelser er involvert.

- Det er viktig at vi som fagfolk er flinke til å kommunisere eksisterende kunnskap, og kan avlive myter når det trengs, avslutter INA-forsker Ole Gunnar Støen.

Studierevisjon: En lang prosess med revisjon av studieprogrammene ved INA er nå avsluttet. Prosessen startet i 2005 ved at INA gjennomførte en egevaluering av bachelorprogrammene i Skogfag og Økologi og naturforvaltning, og masterprogrammene i Naturforvaltning, Skogfag og Økologi. Deretter ble studieprogrammene vurdert av en internasjonal komité ut i fra blant annet læringsmål, -resultater og forskningsbasert undervisning. Komiteen leverte sin rapport juni 2006, og nå har INA fullført prosessen ved å revidere *alle* sine studieprogrammer.

- Vi er svært fornøyd med gjennomføringen av denne prosessen. Alle studieprogrammer er revidert med hensyn til lærings- og kompetansemål. I tillegg har vi gjennomgått alle emnene som tilbys ved INA, og effektivisert undervisningstilbudet vårt, sier Hans Fredrik Hoen.

Satsing på fornybar energi: I november vedtok UMB å opprette et nytt bachelorprogram i fornybar energi med oppstart høsten 2008. INA er vertsinstitutt for dette programmet, men det er flere institutter som deltar i undervisningen.

- Dette studiet skal gi helhetlig kompetanse innen fornybar energi med vekt på bioenergi, samt areal- og ressursforvaltning knyttet til ulike energiformer som vind- og vannkraft, sier Jon Frank som er leder av programutvalget for den nye bachelorgraden.

Som en del av Regjeringens satsing på bioenergi er det i ferd med å etableres et Senter for fornybar energi på Ås. Senteret er et samarbeidsprosjekt mellom Norsk institutt for skog og landskap, Bioforsk og UMB. Landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen har som mål at dette senteret skal bli et av de viktigste miljøene i Norge innenfor bioenergiforskningen.

- Det nye senteret skal bidra til at Norge blir blant de ledende landene i verden når det gjelder utvikling av biodrivstoff fra skogsvirke, sier landbruks- og matministeren. I følge ministeren trekker både Regjeringen og FN's klimapanel skogen frem som svært viktig i fremtidens energi- og klimadebatt. Skogen er viktig både for produksjon av bioenergi og for binding av karbon.

Kompetansekartlegging: Som følge av svak rekruttering til Bachelor i Skogfag i 2006, tok INA initiativet til et tettere samarbeid med skognæringen. Initiativet resulterte i et prosjekt med mål om å øke rekrutteringen til skogfagstudiene på både kort og lang sikt.

Som ett ledd i å integrere skognæringen bedre i skogfagutdanningen har INA gjennomført to spørreundersøkelser; én blant tidligere skogfagkandidater og én blant arbeidsgivere med skogrelatert virksomhet i offentlig forvaltning og privat næringsliv.

Hovedtrekkene fra undersøkelsene er positive; skogsektoren etterspør og verdsetter skogfaglig kompetanse, i det samme sier de at det eksisterer et rekrutteringsbehov. Samtidig har også kandidatene tro på at skogfaglig kompetanse blir viktig i framtiden.

I tillegg til kompetanse på skogbruk, trekker de tidligere INA-studentene frem tverrfaglighet, kommunikasjon og samfunnsforståelse som viktig. De er også opptatt av et tettere bånd til "næringa" gjennom studiet og at sektoren synliggjøres som fremtidsrettet og samfunnsorientert.

Miljøkompetanse i kommunene: I sin masteroppgave undersøkte naturforvalterstudent Lise Risstad hvordan det står til med miljøkompetansen i kommune-Norge. Hun kartla kompetansen i 185 av landets kommuner. Kun 11 prosent av disse hadde rene miljøstillinger.

- Kommunene med natur- og miljøfaglig kompetanse hadde bedre saksbehandling og en lavere grad av konflikter, både internt i kommunene, men også mellom stat og kommune, forteller Risstad.

Kommunene blir stadig pålagt flere oppgaver og mer ansvar innen miljøforvaltningen. Dersom Regjeringen skal nå sine miljømålsoppgaver, må de prioritere kompetanse i kommunene.

- Innføringen av den nye naturmangfoldloven burde stille mer formelle krav til kommunenes kompetanse, mener INA-studenten, og understreker også viktigheten av lokale kompetansepersoner som pådrivere innen regionale klimaspørsmål.

Doktorgrader: Her på INA har 2007 vært et godt år for disputaser. Hittil i år har ni av våre doktorgradsstudenter levert og disputert for avhandlingene sine, og det ser ut til at det totale tallet for 2007 blir ti. Til sammenligning hadde vi 12 disputaser i 2006.

Årets disputaser har et bredt faglig spekter, fra elefanter i Nepal til blomster og bier ved Sognefjorden. Nå i desember disputeres det i teknikker for forbedret utnyttelse av naturlig holdbarhet til furu og genetisk variasjon blant gresslektene svingel og raigras i Afrika og Nord-Europa.

Abonnér på INAnytt: Registerer deg på www.umb.no/ina

INA ønsker alle en riktig god jul og et godt nytt år!

